

Ο φασισμός ως εργαλείο. Για τα γεγονότα της Θεσσαλονίκης και άλλα φαιδρά...

Φεβρουάριος 1, 2018

«Πραγματικά η έπαρση, η αλαζονεία και η εγωπάθεια είναι τα συστατικά του πατριωτισμού. Πιο παραστατικά, ο πατριωτισμός θεωρεί ότι ο κόσμος είναι χωρισμένος σε μικρά κομμάτια, που το καθένα περιφράσσεται από σιδερένιο φράκτη. Αυτοί που είχαν την τύχη να γεννηθούν σε ένα συγκεκριμένο σημείο, θεωρούν τους εαυτούς τους ανώτερους, αξιότερους και ευφυέστερους από τα ζωντανά πλάσματα που κατοικούν σε οποιοδήποτε άλλο σημείο. Γι' αυτόν το λόγο, είναι καθήκον αυτών που κατοικούν σε αυτό το επιλεγμένο σημείο να πολεμούν, να σκοτώνουν και να πεθαίνουν, στην προσπάθειά τους να επιβάλλουν την ανωτερότητά τους στους υπόλοιπους. Οι κάτοικοι των άλλων περιοχών υποστηρίζουν με πανομοιότυπη λογική τα ίδια για τον εαυτό τους: κατά συνέπεια, από την πρώιμη παιδική ηλικία, τα μυαλά των παιδιών δηλητηριάζονται με ανατριχιαστικές ιστορίες για τους Γερμανούς, τους Γάλλους, τους Ιταλούς, τους Ρώσους κ.ά. Όταν το παιδί γίνει άντρας, είναι εντελώς διαποτισμένος με την πεποίθηση ότι ο ίδιος ο θεός τον έχει επιλέξει να υπερασπιστεί την πατρίδα του από την επίθεση ή εισβολή κάθε ξένου. Είναι γι' αυτόν το λόγο που κραυγάζουν, απαιτώντας μεγαλύτερο στρατό και ναυτικό, περισσότερα πολεμικά πλοία και όπλα.» (Έμμα Γκόλντμαν, 1911, «Πατριωτισμός : μια απειλή για την ελευθερία»)

Δεν υπάρχει καμιά αυταπάτη για την εργαλειοποίηση του φασισμού από πλευράς του κράτους. Το κράτος διαχρονικά όποτε κρίνει αναγκαίο αναζοपुरώνει τον εθνικισμό – πατριωτισμό προκειμένου να ικανοποιήσει τις ανάγκες του. Δεν είναι κάτι καινούριο αυτό.

Η αριστερά – που άλλωστε διαχρονικά το κράτος ονειρεύεται να διαχειριστεί – αθώνει τις δεκάδες χιλιάδες για τα γεγονότα της Κυριακής, υπερασπίζοντας τον πατριωτισμό μέσα της από τον χαρακτηρισμό του ως εθνικιστικό και φασιστικό. Η αντιιμπεριαλιστική αριστερά του ΕΑΜ – ΕΛΑΣ – ΜΕΛΙΓΑΛΑΣ και του Βελουχιώτη που αυτοχαρακτηρίζεται ως αντιφασιστική, δεν βλέπει τίποτε άλλο παρά αγανακτισμένους πατριώτες πολίτες από τα μνημόνια, που “παρασύρθηκαν” από τους φασίστες δημαγωγούς. Αλήθεια όμως δεν χρειαζόταν να φωτογραφηθούν αγκαζέ στο Καστελόριζο συριζαίοι με χρυσαυγίτες κυβερνητικούς, ούτε να συγκυβερνήσει ο συριζα με ανελ, για να εντοπιστεί ο αριστερός πατριωτισμός. Ακόμη και ο διεθνισμός της αριστεράς αναγνωρίζει την διαφορετικότητα μεταξύ εθνών – λαών – εθνικών προλεταριάτων και καλεί σε αλληλεγγύη ανάμεσα σε έθνη. Ουσιαστικά εντείνει την εθνικοφυλετική διαφοροποίηση “καλοπροαίρετα”, αλλά η πραγματικότητα του αριστερού πατριωτισμού και του ακροδεξιού πατριωτισμού είναι ένα κοινό σημείο που απλώς εκφράζεται με διαφοροποιημένη μορφή. Το υποκείμενο λαός αποτελεί το έδαφος για την προπαγάνδα του πατριωτισμού, την ανάπτυξη του εθνικισμού, την συντήρηση του φασισμού, την συνέχεια του κράτους και του κεφαλαίου. Είναι τόσο εξιδανικευμένο ως έννοια αλλά στην πραγματικότητα είναι εργαλείο, είτε ταυτοποιείται ως εν δυνάμει επαναστατικό, είτε ως εξαθλιωμένο. Όταν λοιπόν ο “λαός” καλείται να αντισταθεί στα μνημόνια, στο “ξένο” κεφάλαιο (φυλετικός ρατσισμός ακόμη και στο κεφάλαιο), στο ΝΑΤΟ, στον ιμπεριαλισμό, στην ουσία καλείται να υπερασπιστεί την τιμή του έθνους, να αναθέσει σε κάποιους επίδοξους εθνικούς σωτήρες την λύση των προβλημάτων, να “στηρίξει τα συμφέροντα του τόπου του”. Και αυτό έγινε και την Κυριακή. Ασκαρδαμυκτί κι αντάμα, φτωχοί και αστοί, άνεργοι και αφεντικά, τρέξαν να υπερασπιστούν την τιμή του έθνους...

Με τις ευλογίες της εκκλησίας και τις πλάτες των μπάτσων ο φασισμός είχε τη δυνατότητα της δημόσιας παρουσίας και παρέμβασης. Τα αποτελέσματα είναι γνωστά. Μία καμένη κατάληψη (Libertatia), επίθεση και απειλή εναντίον κοινωνικών χώρων (ΕΚΧ Σχολείο), επίθεση σε εβραϊκό μνημείο, αντισημιτικά πανό, συνθήματα και σπρέυ. Και έπεται συνέχεια όπως φαίνεται σε αυτή την ιστορία, καθώς η Κυριακή θα συνεχιστεί σε επόμενες πανελλαδικές συγκεντρώσεις.

Οι επιθέσεις στο εβραϊκό μνημείο στη Θεσσαλονίκη και στη συναγωγή στο Βόλο ανέδειξαν ένα από τα διαχρονικά κομμάτια του φασισμού στον ελλαδικό χώρο. Δεν υπάρχει η ψευδαισθηση πως ο αντισημιτισμός δεν διατρέχει ως αντίληψη την φασιστική νοοτροπία που υπάρχει και σε άλλα γεωγραφικά σημεία, αλλά ζώντας στον ελλαδικό χώρο γίνεται αναφορά σε ότι συμβαίνει εδώ. Λίγες μέρες νωρίτερα το μνημείο στη Θεσσαλονίκη είχε δεχτεί ανάλογη επίθεση από την αριστερά σε σχέση με το Παλαιστινιακό ζήτημα. Μόνο που ο αντισημιτισμός, όπως και κάθε μορφή ρατσισμού δεν παίρνει “ιδεολογικού” τύπου πρόσημα, αλλά αλλάζουν τα εργαλεία αναπαραγωγής του ανάλογα τα υποκείμενα. Σίγουρα πρέπει να νιώθουν υπερηφάνεια τα άτομα που έκαναν την ίδια επίθεση, ενώ ταυτόχρονα νιώθουν μεταξύ τους εχθρικότητα. Η δαιμονοποίηση των Εβραίων στον ελλαδικό χώρο απαράγεται είτε εμφανώς φασιστικά είτε “διεθνιστικά και αντιιμπεριαλιστικά”. Εδώ δεν τίθεται ζήτημα υπεράσπισης ενός κράτους έναντι ενός άλλου. Η

στοχοποίηση – δαιμονοποίηση μιας φυλετικής ταυτότητας έναντι μιας άλλης που στοχοποιείται από την καταστολή ενός κράτους σχετιζόμενο με την πρώτη δεν είναι τίποτε άλλο παρά φυλετικός ρατσισμός.

Αντίστοιχα σε στιγμές “εθνικής έξαρσης” θυμόμαστε τα αντιαλβανικά πογκρόμ του 2004, τα πογκρόμ εναντίον μεταναστών στην Αθήνα στην εποχή των “αγανακτισμένων”, τον αντιτσιγγανισμό στο Μενίδι το καλοκαίρι του 2016, τις επιθέσεις σε στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών και μεταναστριών. Τώρα στην εθνικιστική λύσσα για το μακεδονικό δεν υπάρχει αντίστοιχη μειονότητα να κυνηγηθεί, αλλά αυτό για τον φασισμό δεν αποτελεί πρόβλημα. Η συναίνεση – συγκάλυψη περιστατικών ρατσιστικής βίας οποιασδήποτε διαβάθμισης και η έντεχνη προσπάθεια οι θύτες να “πέσουν στα μαλακά”, στα πλαίσια κοινωνικού περίγυρου, ομαδοποιήσεων και προπαγάνδας από μμε και κράτος, αποδεικνύουν τον τρόπο διαχείρισης των κάθε λογής επιθέσεων από πλευράς κράτους έναντι των καταπιεσμένων.

Δεν ξεχνιούνται αντίστοιχα οι έμφυλες επιθέσεις εναντίον τρανς και cis γυναικών, τρανς αντρών, λεσβιών, γκέι, non binary ατόμων στο δημόσιο και ιδιωτικό χώρο, είτε ήταν σωματικές είτε λεκτικές. Οι γυναικοκτονίες, οι βιασμοί, οι ξυλοδαρμοί, ο μισογυνισμός, η ομοφοβία, οι απειλές καλλιεργούνται, πραγματοποιούνται και αναπαράγονται μέσα σε ένα κλίμα εθνικής συναίνεσης, αλλά και κοινωνικής συγκάλυψης και ανοχής. Κοινωνικής είτε πρόκειται για μια είδηση γυναικοκτονίας ή βιασμού που θα παρουσιαστεί ως μεμονωμένο φαινόμενο που “σοκάρει” από τα μμε, είτε για φαινόμενα έμφυλης βίας οποιασδήποτε διαβάθμισης, που συγκαλύπτονται και αναπαράγονται εντός μικρότερων κοινωνικών ομαδοποιήσεων και αγελαία προστατεύουν πάντα τον άντρα θύτη. Βιαστές στρατιωτικοί, μπάτσοι γυναικοκτόνοι, βιαστές και κακοποιητές “καλά παιδιά” (ξέρεις ο φίλος, το αλάνι, ο “δικός σας”, ο συγγενής, ο σύζυγος, ο γείτονας, ο δάσκαλος, το αφεντικό, ο περαστικός), άντρες που “ανδρώθηκαν” μαθαίνοντας πως σκοπός είναι να νοικοκυρευτούν, να αναπαραχθούν για το καλό της πατρίδας, να γίνουν έντιμοι πολίτες που θα δουλεύουν για το καλό του κράτους και θα υπερασπιστούν την εθνική ενότητα, το εθνικό συμφέρον, αλλά και άντρες που “ανδρώθηκαν” προσπαθώντας να αποδείξουν πως απέρριψαν το εθνικό ιδεώδες αλλά κρατώντας τις εξουσιαστικές πατριαρχικές και κυριαρχικές δομές, που σοφά το κράτος εργαλειοποιεί και αναπαράγει, αποτελούν ένα χρήσιμο υλικό ενσωμάτωσης και αναπαραγωγής του φασισμού.

*«Το λέμε με ειλικρίνεια, όσο επώδυνο κι αν είναι. Φασίστες υπάρχουν και έξω από το φασιστικό κόμμα, υπάρχουν σε όλες τις τάξεις και σε όλα τα κόμματα. Υπάρχουν συνεπώς παντού άτομα τα οποία αν και δεν είναι φασίστες (μπορεί να είναι και αντιφασίστες), έχουν φασιστική ψυχή, την ίδια δηλαδή επιθυμία για καταπίεση που χαρακτηρίζει τους φασίστες.» (Ερρίκο Μαλατέστα, 28 Αυγούστου 1923, «Γιατί νίκησε ο φασισμός», *Libero Accordo*)*

*“Το κράτος βρισκόταν πάντα υπό την ηγεμονία κάποιας προνομιούχας τάξης : ή του ιερατείου, ή των ευγενών, ή των αστών, και στο τέλος, όταν όλες οι άλλες τάξεις έχουν εξαντληθεί, της γραφειοκρατίας. Το κράτος υποβαθμίζεται ή αναβαθμίζεται, ανάλογα με την θέση παρατήρησής του, όπως ακριβώς συμβαίνει με την κατάσταση μιας μηχανής. Είναι απολύτως απαραίτητο για την αναπαραγωγή του κράτους, να υπάρχει μια προνομιούχα τάξη που να φροντίζει αποκλειστικά για την ύπαρξή του. Και το μοναδικό αυτό συμφέρον της προνομιούχας τάξης, είναι που αποκαλούμε πατριωτισμό.» (Μιχαήλ Μπακούνιν, 1869, «Προς τους συντρόφους της Διεθνούς Ένωσης Εργατών του Locle και του Chaux-De-Fonds», περιοδικό «*El Progress*», Γενεύη)*

Δεν χρειάζεται να αντιπαρατεθεί κάποια ιδεολογία για να αποδειχθεί πως τα αποτελέσματα του εθνικισμού είναι ο πόλεμος, ο θάνατος, η φτώχεια, η δυστυχία. Το αποδεικνύει η ιστορία διαχρονικά. Δεν είναι υπόθεση των καταπιεσμένων η υπεράσπιση των συμφερόντων των καταπιεστών. Υπόθεση των καταπιεσμένων είναι η αλληλεγγύη μεταξύ τους απέναντι στην κυριαρχία, την πατριαρχία, το κράτος, το κεφάλαιο, τον φασισμό, την εξαθλίωση, τον θάνατο.

«Αυτοί που ευθύνονται για το ότι ο πόλεμος με το φασισμό είναι τόσο μακροχρόνιος είναι αυτοί που κατά καιρούς του πρόσφεραν ειρήνη.» (Ανώνυμος γερμανός αντιφασίστας, 1942)

Πέρα από κάθε τερατολογία και τρομολαγνεία, το κράτος δεν αμόλησε τους φασίστες τώρα γιατί θέλει να υπερασπιστεί ένα όνομα γεωγραφικής τοποθεσίας. Ούτε γιατί όπως φαντασιώνονται μερικές ομαδοποιήσεις πως αποτελούν μια κάποια απειλή απέναντι στον κρατικό μηχανισμό, και αυτός με τη σειρά του εξαπολύει τους φασίστες εναντίον των απειλητικών επαναστατικών υποκειμένων για να τα καταστείλει. Προφανώς κάθε εξυπηρέτηση των φασιστών σε αυτή την κατεύθυνση λειτουργεί προς όφελος του κράτους. Οι κοινωνικές αντιστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ομαλή λειτουργία του κράτους αλλά όχι αναγκαία απειλή. Το κράτος δεν απειλείται τη δεδομένη στιγμή. Το κράτος σχεδιάζει, συντηρεί και φροντίζει αποκλειστικά για την ύπαρξή του, την αναπαραγωγή του, αλλά και την εμπέδωση στο κοινωνικό

σώμα του σύγχρονου φασισμού αμπαλαρισμένου σε συσκευασία κοινοβουλευτικού μανδύα “δημοκρατίας”. Η ενωτική, υπερήφανα εθνικιστική, ηγεμονική εμφάνιση του στρατηγού στην περασμένη φασιστοσύναξη της Κυριακής, που ήρθε “καθαρός” από τις δολοφονίες Λουκμάν και Φύσσα, “καθαρός” και από την δίκη της Χ.Α., εξευγενισμένος εθνοπατριώτης, να συγκεντρώσει στο πρόσωπο του συμβολικά το “νέο” και αναγκαίο πόλο για την συνέχεια του κράτους είναι κάτι που αξίζει να μην περαστεί στα ψιλά, παρά τις γκροτέσκες φιγούρες που τον περιέβαλαν...

«Το έθνος δεν είναι η αιτία, αλλά το αποτέλεσμα του κράτους. Είναι το κράτος που δημιουργεί το έθνος και όχι το έθνος το κράτος. ... Το έθνος είναι ο τεχνητός αγώνας για την πολιτική εξουσία, ακριβώς όπως ο εθνικισμός δεν υπήρξε ποτέ κάτι άλλο παρά η πολιτική θρησκεία του σύγχρονου κράτους. Το να ανήκεις σε ένα έθνος δεν καθορίζεται ποτέ από βαθιές φυσικές αιτίες, όπως το να ανήκεις σε ένα λαό. Αυτή η υπαγωγή στο έθνος ανάγεται πάντα σε πολιτικούς λόγους και βασίζεται σε εκείνους τους κρατικούς λόγους, πίσω από τους οποίους κατοικούν πάντοτε τα συμφέροντα των προνομιούχων μειονοτήτων.» (Ρούντολφ Ρόκερ, 1937, «Εθνικισμός και Πολιτισμός»)

Δεν θα πληγούν τα συμφέροντα κράτους κεφαλαίου από την ονομασία της Μακεδονίας. Οι διαβαλκανικές οικονομικές συμφωνίες και συνδιαλλαγές, η ένταξη της γειτονικής χώρας σε NATO και Ε.Ε, οι απαραίτητες προϋποθέσεις και τεχνικά ζητήματα που τις αφορούν, έχουν ήδη συζητηθεί και συμφωνηθεί. Αντιθέτως όσο οι εθνικισμοί παλεύουν στη συνοριογραμμή το έδαφος για την ολοκλήρωση των συμφωνιών και την ικανοποίηση των συμφερόντων της κυριαρχίας είναι βολικό.

Αυτό που χρειάζεται το κράτος να οικοδομηθεί και να βρίσκεται σε ετοιμότητα είναι ο ακροδεξιός συντηρητικός πόλος που θα συσπειρώσει και θα πληροί τις προϋποθέσεις να ανταποκριθεί σε κατάσταση ανάγκης εθνικής ενότητας. Ένας πόλος που θα ενσωματώνει όλα τα ακροδεξιά μορφώματα, τον συντηρητισμό, τον εθνικοπατριωτισμό, χωρίς να κουβαλάει το “αμαρτωλό” παρελθόν της Χ.Α. Ένας πόλος που θα εμπνέει το επιζητούμενο “εθνικό κύρος” στον όχλο, την στιγμή που η χώρα θα βρεθεί σε “εθνική κρίση” και δεν θα έχει άλλη επιλογή από μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Μια συνταγή “ελαφρά” δοκιμασμένη στα πρώτα χρόνια των μνημονίων με την υπηρεσιακή κυβέρνηση του τεχνοκράτη Παπαδήμου, που πήρε την καυτή πατάτα από τα χέρια του Παπανδρέου, την στιγμή που χρειαζόταν το κράτος να συνεχιστεί η απρόσκοπτη λειτουργία του προς όφελος του κεφαλαίου, προσπερνώντας τον “λαϊκό ξεσηκωμό” των πλατειών, αλλά και στην συγκυβέρνηση ΠΑΣΟΚ-ΝΔ-ΛΑΟΣ. Ήταν η εποχή που οι αγανακτισμένοι πατριώτες βρισκόταν στις πλατείες, δίναν βήμα στον Καζάκη, κουνούσαν τις γαλανόλευκες και πολεμούσαν με μούτζες τη βουλή, τους “εθνοπροδότες που ξεπουλάνε τη χώρα”. Ήταν η εποχή που ο συριζα βρήκε την ευκαιρία για να δρομολογήσει την μετέπειτα γνωστή του πορεία. Μια συνταγή πετυχημένη. Ένας πατριωτικός όχλος αγανακτεί με την φτωχοποίηση και το κράτος του δίνει τόσο χώρο όσο “πρέπει” να εκτονωθεί με εθνικισμό αλλά και την ψευδαίσθηση πως “παίρνει τη ζωή στα χέρια του”, μέχρι να ρθει το πλήρωμα του χρόνου και αυτή η ιερή οργή να πληρωθεί στις κάλπες, όπου ένα ακόμη “σωτήριο” για το εθνικό συμφέρον μόρφωμα έρχεται να αναλάβει την διαχείριση της εξουσίας.

Σε μια λουπόν πιθανή συγκυρία που στις επόμενες εκλογές δεν θα σχηματίζεται πλειοψηφία εδρών, προκύπτει η κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Είναι η στιγμή που στο κοινοβούλιο ακούγεται το “δυστυχώς δεν είχαμε άλλη επιλογή, αλλά για το καλό του τόπου...”. Ένα χρήσιμο προκατασκευασμένο μόρφωμα μπορεί να είναι ένα που θα χει συγκεντρωποιήσει πολλά επιμέρους μορφώματα από πριν και θα πλασάρεται ως ακροδεξιό και συντηρητικό μεν αλλά και κομμιλό δε. Η Χ.Α από μόνη της δεν είναι κομμιλό...

Ας δούμε όμως τι έχει ήδη στηθεί γύρω από αυτό το σενάριο.

Ο Φράγκος την Κυριακή ανέβηκε στο βήμα με υποδοχή αρχηγού και ουγγάνικες κραυγές πλαισιωμένος από μαυροφορεμένους παραδοσιακά πατριώτες. Κάλυψε πολιτικά τους χρυσαυγίτες πατρικά. “Δικά μας παιδιά είναι.” εντάξει μωρέ κάνουν και καμιά μαλακία είναι όμως καλά παιδιά. Επικαλέστηκε θρησκεία, στρατό, και οικογένεια λαϊκίστικα. “Μακαριστός Χριστόδουλος”, τρίτεκνοι, θεός, ουκάδες κ.α. Αν δεν στηρίξει το τρίπτυχο πατρίς – θρησκεία – οικογένεια πως θα είναι σωστός φασίστας;

Η συγκέντρωση μέρες πριν γίνει στην σχετική σελίδα καλέσματος και ψηφοφορίας για το όνομα online είχε ήδη μαζέψει τόσοσ σπόνσορες όσους δεν έχουν καθεστωτικά ειδησεογραφικά blog. Τον συντονισμό του συλλαλητηρίου ανέλαβε η δημοτική «Κίνηση Θερμαϊκός Ωρα Μηδέν – Ακομμάτιστοι Πολίτες». Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτιστικών Συλλόγων Μακεδόνων (ΠΟΠΣΜ) που διαφυλάσσει την “γνήσια πολιτιστική ταυτότητα των Μακεδόνων Ελλήνων από αλλοιώσεις, ξένες προσθήκες και σφετερισμό” υπήρξε σημαντική αρωγός του συλλαλητηρίου. Χουλιγκάνια, συντάκτες εθνικιστικών εφημερίδων στην ευρύτερη βορειοελλαδίτικη περιοχή, η «Διεθνής Ελληνική Ένωση» (ΙΗΑ), η «Παμμακεδονική Α.Ε.»

(Pan-Macedonian Association Inc.) εξ Αμερικής, παπάδες κι ο Άνθιμος που ευλόγησε τις σημαίες, ο ποντιοφορεμένος Ψωμιάδης αλλά και η κα. Μανωλίδου – Γεωργιάδη, Λεβέντης, Κρητικοί λεβέντες, , Κρίνοι, Ιδεάπολις – ΑΜΕ, Ιερός Λόχος κλπ, το ΛΑΟΣ, η ΝΔ, δημοτικοί και περιφερειακοί σύμβουλοι, θεσμικοί εκπρόσωποι, δεν έλειπαν από την εξέχουσα φασιστική ορχήστρα που αποθέωσε την ομιλία του στρατηγού.

Ο φασισμός εκκολάπτεται, αναπαράγεται, συντηρείται και ελέγχεται εργαλειακά όποτε το κράτος το κρίνει ως απαραίτητο. Δεν προκύπτει όμως κάθετα. Δεν είναι ένας νόμος που συντάσσεται και επιβάλλεται. Ο φασισμός επιβιώνει καθώς συντηρούνται οι ζωτικές του ρίζες. Ο εθνοπατριωτισμός, ο ρατσισμός, η πατριαρχία, η ταξική εκμετάλευση, κάθε μορφής και έντασης κοινωνικός αποκλεισμός μέσα στο κοινωνικό σώμα όσο βρίσκουν ανοχή, συγκάλυψη και “ηθική” νομιμοποίηση, τόσο αναπαράγονται και φροντίζουν το δέντρο του φασισμού να παρεμένει ζωντανό. Ένα δέντρο που δηλητηριάζει, παρασιτεί, εξουσιάζει και καταστέλλει κάθε ελευθερία, κάθε κοινωνική σχέση, τις ζωές μας. Η συνέχεια του φασισμού και η εργαλειοποίησή του από το κράτος για την εξυπηρέτηση των συμφερόντων του και τον κοινωνικό έλεγχο και καταστολή, είναι υπόθεση όλων όσων στον πόλεμο ενάντια στην κυριαρχία πήραμε θέση στο πλευρό των καταπιεσμένων.

“Τι είναι ένα άτομο αναρχικό; Είναι ένα που διαλέγει πλευρά και αποδέχεται την ευθύνη της επιλογής του” -Ursula K. Le Guin

Vectrum